

Sayın velilerimiz

Koronavirüs salgını, yetişkinleri endişelendirdiği kadar çocukları da kaygılandırıyor. Ayrıca okul ortamından ve akranlarından da uzak kalan her yaştan çocuğun hem kaygısını yönetmek hem de uzaktan eğitime yönlendirerek, öğrenime devamını sağlamak ebeveynler açısından son derece önemli. Çocuğun psikolojik açıdan bu süreci en rahat şekilde tamamlayabilmesi için siz değerli ailelerimize önerilerimiz olacak.

Bu süreçte rehberlik servisi olarak yanınızda olduğumuzu bilmenizi isteriz. En kısa zamanda sağlıklı okullarımızda öğrenci ve velilerimizle birlikte olmak dileğiyle...

Rehberlik Servisi

2020

Pınar PİNYAL ÖZBAŞ

M. Coşkun KÜSEN

ÇOCUKLARIMIZIN RUH SAĞLIĞINI KORUMAK İÇİN NELER YAPABİLİRİZ

- ✓ Öğrencilerin günlük rutinlerini değiştirmeden, panik ve kaos oluşturmadan süreci yönetebilmek ve eğitim hayatlarının aksamaması için sağlıklı iletişim ve takiple destek olunması önemlidir.

Konuyla ilgili olarak ailelerin çocuğun hissettiklerini ve düşündüklerini rahatça ifade edebileceği bir atmosfer oluşturmaları sağlanmalıdır.

- ✓ Bu dönemde çocuklarımız evde sıkılacakları için telefon, tablet ve bilgisayara çok fazla yönelmek isteyeceklerdir. Bu dönemde çocuğun zararlı içeriklerden etkilenmemesi için ebeveyn denetimi ve filtreler kurabilirsiniz. Ayrıca saat olarak sınırı çok fazla aşmamaları da siz ebeveynlerin kontrolünde olmalı. İnternette dolaşım için salon, mutfak gibi ortak kullanım alanları belirleyebilirsiniz, bunun dışında ki alanlarda kullanım olmamasına dikkat etmelisiniz. Bu yöntemlerin hiçbiri yüzde 100 koruyucu değildir, ebeveyn gözetimin şart olduğunu unutmamalısınız.
- ✓ Öğrencinin motivasyonu takip edilmeli ve ev ortamında birlikte ilgi çekici etkinlikler planlanmalıdır. Sürece, aile bağlarını güçlendirmek ve karşılıklı empati becerilerini geliştirmek kapsamında yaklaşılmalıdır.

- ✓ Bir salgın hastalık riski altında kendinize ve çocuklarınıza yardımcı olmak için yapabileceğiniz en önemli şeylerden biri korona virüs (COVID-19) hakkında doğru kaynaklardan bilgi almaktır. Dolayısıyla, yetkili kişi ve kurumların korona virüs riskinden korunma yöntemleri ile ilgili verdikleri bilgileri mutlaka dikkate alın, uyarı ve önerilere titizlikle uyun.

- ✓ Çocuklarınız için yapabileceğiniz en iyi ve anlamlı şeylerden biri onları dinlemektir. Çünkü çocuklar, genellikle, onları endişelendiren ve strese neden olan şeyler hakkında konuşmak isterler. Çocuğunuzu dinleyin ve görüşlerine saygı gösterin. Çocuklarla karşılıklı konuşmak ve sohbet etmek, onların yaşadıkları bu zorlu süreci atlatalmaları için en sağlıklı ve doğal yoldur. Şunu unutmayın ki, çocuklarınız yaşananların farkında ve tüm olup bitenleri gözlemliyorlar. Bu nedenle, yaşananlar hakkında konuşmamak, çocuklarınızın yanlış bilgi edinmelerine ve yoğun kaygı yaşamalarına neden olabilir. Çocuklarınıza “arkadaşların korona virüs hakkında konuşuyorlar mı gibi sorular yöneltilerek konuşulabilir.
- ✓ Bazı çocuklar sohbet ederken merak ettikleri her şeyi sorabilirler. Bu noktada, çocukların sorularına gerçeğe uygun, somut, içten ve kısa cevaplar vermeye çalışın. Yine, verdiğiniz cevapların çocukların yaşına uygun olduğuna dikkat edin. Çocuğunuzun sorduğu soruların dışına çıkarak çok detaylı cevaplar vermemeye özen gösterin. Yine, çocukların sormadıkları sorular üzerine (gerekmedikçe) açıklama yapmayın. Cevabını bilmediğiniz sorularla karşılaşırsanız, panik olmayın ve bilmiyorum diyerek geçiştirmek yerine bu soruların cevabını en kısa sürede öğrenerek ona açıklayacağınızı söyleyin.
- ✓ Çocuklarınızın stres, kaygı ve korku gibi yaşadıkları duyguları size anlatmalarına izin verin. Ancak, onları özellikle korona virüs hakkında konuşmak için zorlamayın. Sadece dinleyin ve anlayış gösterin. Bu süreçte özellikle çocukların stres, kaygı ve korku yaşamaları oldukça normaldir. Çünkü çocuklar da hasta olup olmayacakları ya da hasta

olurlarsa başlarına ne geleceği konusunda belirsizlik ve endişe yaşayabilirler. Bu noktada çocukların yetişkinlere göre daha az hastalandıklarını ya da hastalığı daha hızlı atlatabildiklerini söyleyin. Uygun bir zamanda, korona virüs riski altında yaşanan stres, kaygı, korku ya da üzüntü gibi duyguların normal olduğunu anlatın. Onlara üzgün ya da stresli hissetmenin ya da korkmanın yanlış olmadığını söyleyin. Bu stresli dönemin ve yaşadıkları duyguların geçici olduğunu, yaşamın bir süre sonra normale döneceğini belirtin. Koronavirüs ile ilgili haberler ya da çevrenizde olup bitenler hakkında çocuğunuzla sakin bir ses tonuyla konuşun ve aşırı kaygılı ya da üzgün görünmemeye dikkat edin. Unutmayın ki çocuklar çok iyi gözlemcidirler ve sizin endişeli olup olmadığınızı kolayca anlarlar. Yine, kendilerini üzen ya da endişelendiren bir şey olduğunda her zaman sizinle konuşabileceklerini onlara hatırlatın.

- ✓ Gerçekçi bir şekilde güvende olduklarına dair çocuklarınıza moral verin. Çocukların bu konudaki şüphe ve endişelerini giderin. Hem sizin hem de diğer yetişkinlerin meydana gelebilecek olası tehlike ve risklerden onları korumak için gerekli önlemleri aldığınızı ve bundan sonra da almaya devam edeceğinizi hatırlatın. Bu noktada, insanları sağlıklı ve güvende tutmak için neler yapıldığından kısaca söz edin. Örneğin küçük yaştaki çocuklara doktor, hemşire ve hastanelerin hastalanan insanları iyileştirmek için hazır olduklarını belirtin. Daha büyük yaştakilere, bilim insanlarının aşı ve tedavi geliştirmek için çok sıkı çalıştıklarını ifade edin. Yine, korona virüsten korunmak için alınan diğer önlemlerden kısa, öz ve somut olacak şekilde bahsedin. Bu noktada, çocuklara alabilecekleri kişisel önlemlerden de söz edin. Bu sayede, çocukların her şeyin kontrol altında olduğuna yönelik algıları güçlenir ve yapabilecekleri olumlu kişisel davranışlara odaklanırlar.

- ✓ Çocuklar, değerli olduklarını ve korunduklarını hissetmek için sizin yardımınıza ihtiyaç duyarlar. Her zamankinden biraz daha fazla ilgi, yakınlık ve şefkat göstererek çocukların psikolojik sağlamlıklarının artmasına büyük katkı sağlayabilirsiniz. Çocuğunuza samimi bir şekilde onu sevdiğinizi söyleyin. Sevildiklerini ve değer verildiklerini hissettiklerinde çocuklar daha mutlu ve umutlu olurlar, kendilerine olan güvenleri artar.

- ✓ Çocuklar belirsizlikten, ani değişimlerden ya da günlük düzenlerinin sürekli değişmesinden pek hoşlanmazlar. Dolayısıyla, çocukların günlük aktivitelerini korumak çok önemlidir. Bu nedenle çocuklarınızın yemek, oyun ya da uyku saatlerinin değişmemesine mümkün olduğunca özen gösterin. Okul çağındaki çocukların “Eğitim Bilişim Ağı (EBA)” üzerinden öğrenimlerine devam etmelerini sağlayın. Yine, telefon, e-posta, sosyal medya ya da internet üzerinden çocuklarınızın arkadaşlarıyla, yakınlarınızda ya da akrabalarınızla iletişim kurmalarına yardımcı olun. Diğer yandan, çocuklarınızın televizyon, sosyal medya ya da internet üzerinden sürekli olarak korona virüs ile ilgili haber ya da tartışma ortamlarına girmelerine izin vermeyin.
- ✓ Çocukların psikolojik sağlıklarının korunması için onlarla birlikte hoşça vakit geçirecek aktiviteler yapmak önemli ve gereklidir. Bu süreçte özellikle çocuklarınızla ilgilenmek, onlarla birlikte güzel vakit geçirmek yararlıdır. Çocuklarla birlikte yemek hazırlamak ve yemek, ev içinde hep beraber çeşitli oyunlar oynamak, resim yapmak, şarkı söylemek, zaman zaman eğlenceli masal, fıkra ve hikâyeler anlatmak, birlikte eğlenceli bir film izlemek ya da sohbet etmek gibi çok çeşitli etkinlikler sayesinde aile birlikteliğinizin verdiği güven ve aidiyet duygusunu pekiştirmek önemlidir.

© Can Stock Photo - csp38305393

- ✓ Çocukların size ve çevrenizdekilere gönüllü olarak yardım etmelerine izin verin. Özellikle çocukların “her şey kontrol altında” algısının zarar görmemesi için sizin gözetiminizde yaşlarına ve gelişimlerine uygun bazı işlerde size yardımcı olmaları çok önemlidir. Ancak, çocuğunuzun sağlığını ya da güvenliğini riske atacak işlerde yer almamasına özen gösterin. Unutmayın ki çocuklar, kendi sağlıklarını koruyup başkalarına yardım ederek koronavirüs riski gibi zorlu yaşam olayları ile daha iyi baş edebilirler. Ev içinde bazı işlerde ebeveynlere yardım etmek, zaman zaman kardeşleriyle ilgilenmek, kendi kişisel bakımlarını gerçekleştirmek, yaşlılara yardımcı olmak ya da yardım faaliyetlerine sizin rehberliğinizde birlikte katılmak gibi çeşitli

destek faaliyetlerine katılabilirler. Bu süreçte, çocuklarınızın dikkatli ve düşünceli davranma, çaba, kararlılık ve fedakarlık gösterme gibi olumlu davranışlarını gördükçe, onları takdir ettiğinizi mutlaka belirtin.

- ✓ Yetişkinler olarak çocuklarınıza çok çeşitli konularda rol model olabilirsiniz. Kişisel öz-bakımınıza dikkat ederek, düzenli beslenmeye ve uyumaya özen göstererek, günlük rutin işlerinizi devam ettirerek, yetkililerden gelen koronavirüsten korunma ile ilgili uyarıları dikkate alın. Çocuklarınızın önünde yaşadığınız kaygıyı sürekli konuşmayarak ya da aşırı düzeyde haber takip etmeyerek, bu süreçte ne yapmaları ya da nasıl davranmaları gerektiği konusunda çocuklarınıza örnek olun. Sizin bu zorlu yaşam olayıyla başarılı bir şekilde baş ettiğinizi görmek çocuklarınıza umut verir ve moral aşılar.

ÇOCUKLARIMIZLA EVDE NASIL VAKİT GEÇİREBİLİRİZ?

- ✓ Siz yemek hazırlarken onunla herhangi bir konuda sohbet edin.
- ✓ Okuldaki ya da semtteki arkadaşlarını sorun.
- ✓ Eğer çocuğunuzun yaşı müsaitse, akşam yemeğini birlikte hazırlayın. En az bir öğünü birlikte yiyin.
- ✓ Ev işlerini eğlenceli bir hale getirin ve çocuğunuza da sorumluluk verin. Çamaşırları katlamanıza yardım etmesini rica edin.
- ✓ Mutfak, çocuğunuzun en sevdiği alanlardan biri. Birlikte kurabiye yapın.

- ✓ Odasını toplamasına yardım ederken onunla sohbet etmeyi sürdürün.
- ✓ Balkonunuz, terasınız varsa bulutları izleyin, hangi şekillere benzediklerini konuşun.
- ✓ Resimli hikaye kitaplarının sayfalarını birlikte çevirin. Hikayelerde ki kahramanları canlandırmasını isteyin.
- ✓ Hikayeyi eğer çocuğunuz yazsaydı, nasıl yazardı? Sorun, onun hayal gücü karşısında hayrete düşeceksiniz!
- ✓ Birlikte masallar, hikayeler kurgulayın. Oyun matlarının üzerindeki desenlerden hikayeler kurgulayın.
- ✓ Oyun matlarının üzerinde yalnız başına oyun oynamasın, siz de ona katılın.
- ✓ Karalama matlarına ya da karalama defterlerine birlikte çizimler yapın.
- ✓ Eğlenceli resimler, karalamalar yaptığınız matları runner olarak kullanın; onunla gurur duyduğunuzu söyleyin.
- ✓ Birlikte çiçekleri sulayın.
- ✓ Birlikte bir çizgi film izleyin, onun yorumlarını dinleyin.
- ✓ Yemek yerken yemeği nasıl hazırladığınızı anlatmasını isteyin ve dinleyin. Onu takdir ettiğinizi söyleyin.

- ✓ Etrafınızdaki hayvanlar hakkında (sokak kedisi/ köpeği, kuşlar, vs) bilgi verin, hayvanları onunla birlikte sevin.
- ✓ Birlikte müzik dinleyin, dans edin. Şarkıcıların adlarını sorun.
- ✓ Meslekleri öğretin, taklit etmesini isteyin. Doktor olsun, sizi muayene etsin ya da öğretmen olsun, birlikte ders çalışın.
- ✓ Sessiz sinema oynayın.
- ✓ Hayvanları taklit edin. Hayvan sesleri çıkararak hangi hayvan olduğunu sorun. Aynı şekilde ondan da yapmasını isteyin.
- ✓ Birlikte boyama yaptığınız karalama defterlerini, karalama matlarını evin güzel bir yerinde sergileyin.
- ✓ Kağıttan uçak, gemi yapın. Banyoda küvet varsa kağıttan birlikte yaptığınız gemileri yüzdürün.
- ✓ Banyo yaparken de onunla sohbet edebilir, oyuncaklarıyla yeni bir hikaye kurgulayabilirsiniz.
- ✓ Plastik bardak ve kutulardan kaleler inşa edin.
- ✓ Mandallarla şekiller yapın, mandal kutusuna tek tek toplamasına yardım edin.

- ✓ Etrafı toplamayı onunla sohbet ederek eğlenceli bir hale getirin.
- ✓ Yalnızca eğlence amaçlı değil, eğitici oyunlar oynayın.
- ✓ Onu üzen, sıkıcı olaylar/ kişiler üzerine konuşun. Anlatmasını isteyin, çözüm önerileri sunun.
- ✓ İlla birlikte vakit geçirmek için çocuğunuza istemediği şeyleri yaptırmayın. Örneğin; o gün kitap okumak istemiyor ise başka bir gün okursunuz!
- ✓ Çocuklarla ilgili aktiviteleri takip edin. Sosyal medya platformlarında çocuklara, hatta ailelere yönelik birçok aktivite hakkında bilgi veriliyor; takipçisi olun.
- ✓ Aile albümünüzü karıştırın; birlikte halaları, teyzeleri, dayıları konuşun!
- ✓ Çocuğunuza bebeklik anılarını anlatın. Ona her zaman sevginizi hissettirin.
- ✓ Eğer evde küçük bir bebek varsa, onunla ilgilenirken size yardımcı olmasını isteyin. Örneğin, kardeşinin kıyafetlerini onun seçmesine izin verin.
- ✓ Evde kamp yapın. Evdeki malzemelerle bir çadır kurun, çocuğunuza özel bir alan yaratın.
- ✓ Tablet ve akıllı telefonlara limit koyun. Yukarıdaki birçok tavsiye, inanın elektronik aletlerden uzaklaşmasını sağlayacak.

- ✓ Nasıl ki tablet ve telefonlara sınırlama getiriyorsunuz, televizyona da getirin. Çocuğunuzu rahatsız edebilecek filmleri/ dizileri o uyuduktan sonra seyredin. Şiddet içeren haber ve tartışma programları bile çocukları kötü yönde etkileyebilir, dikkat!

TÜRKİYE PEDAGOJİ DERNEĞİNİN ÖNERDİĞİ EVDE OYNANABİLECEK OYUNLARDAN DERLEMELER:

1) ÜÇGEN PEYNİR DİLİMLERİ

Kaç Kişi ile Oynanır: 2 kişi ve üzeri

Oynamak için Neler Gerekir: Kâğıt ve kalem

Nasıl Oynanır: İlk önce kâğıdın üstüne bir sürü nokta konur. Sonrasında ilk sırayı alan yarışmacı iki nokta arasına bir çizgi çizer. Bu çizgi iki noktayı birleştirmeli ancak birçok noktanın üzerinden geçmemelidir. Bu çizgiyi çizdikten sonra sıra diğer oyuncuya geçer. Bu oyuncu da başka iki nokta arasına çizgi çizer. Oyunda amaç, karşı rakibe çizgi çizerek üçgen yaptırmadan üçgenler yapmaktır. Bu nedenle çizilen çizgilere dikkat edilmelidir. Bir şekilde oyunculardan biri iki noktayı birleştirerek üçgen elde ederse, üçgenin içine adının baş harfini yapar. Böylece üçgenin kime ait olduğu belli olsun.

Çocuğa Neler Kazandırır: Dikkati geliştiren bir oyundur.

2) PAZARA GİTTİM

Kaç Kişi ile Oynanır: 2 kişi ve üzeri

Oynamak için Neler Gerekir: Herhangi bir materyal gerekmez

Nasıl Oynanır: Oyuncular halka şeklinde oturur. İçlerinden biri oyunu “Pazara gittim ve ELMA aldım.” diyerek başlatır. Yanındaki oyuncu bir önceki oyuncunun çarşıdan aldığı şeyi aynen

söyler ve üzerine bir meyve-sebze daha ekler. Örneğin “Pazara gittim ELMA, MUZ aldım”. Üçüncü oyuncu da ikinci oyuncunun söylediğinin aynısını söyler ve bir meyve-sebze daha ekler. Oyun bu şekilde her oyuncuda yeni bir meyve-sebze eklenerek devam eder. Alınan meyve-sebzelerin sırasını karıştıran ya da unutan oyuncu yanar ve oyundan çıkar. Diğerleri en baştan başlayarak oyunu tekrar eder.

Çocuğa Neler Kazandırır: Hafızayı ve kelime haznesini geliştiren bir oyundur.

3) İSİM-ŞEHİR

Kaç Kişi ile Oynanır: 2 kişi ve üzeri

Oynamak için Neler Gerekir: Kağıt ve kalem

Nasıl Oynanır: Sayfa enlemesine tutularak sırası ile sayfanın üst tarafına İSİM-ŞEHİR-BİTKİ-HAYVAN-EŞYA-SANATÇI-ÜLKE ve NOT yazılır. Yazılan her kelimedden sonra sayfanın altına kadar çizgi çekilir. Oyunculardan biri, içinden bütün alfabeyi saymaya başlar. “DUR” denildiği anda hangi harfte kaldıysa onu yüksek sesle söyler. Örneğin “M” Herkes “M” harfiyle başlayan isim, şehir, bitki, hayvan, eşya ve sanatçı bulmaya çalışır. İlk bitiren bitti deyip 20’ye kadar sayar. 20 olduğunda herkes yazmayı bırakır. Bulunamayan yerlere 0 puan verilir. Eğer iki kişi aynı şeyi yazmışsa onlar 5 puan alır. Birbirinden farklı olanlara da 10 puan verilir. Son oyunda bütün puanlar toplanır.

Çocuğa Neler Kazandırır: Hızlı ve farklı düşünme yeteneğini geliştiren, genel kültürü arttıran bir oyundur.

4) BOM!

Kaç Kişi ile Oynanır: 2 kişi ve üzeri

Oynamak için Neler Gerekir: Herhangi bir materyal gerekmemektedir.

Nasıl Oynanır: Oyuncular halka halinde dizilirler. İçlerinden biri “1” diye saymaya başlar, yanındaki oyuncu “2”, onun yanındaki “3” şeklinde saymaya devam ederler. 5’e gelen oyuncu “BOM” der. Oyun kuralı gereği 5 ve 10’un katlarında BOM denir. Örneğin, “1-2-3-4-BOM-6-7-8-9-BOM. “BOM” demek yerine sayısının kendisini söyleyen oyuncu yanar ve oyundan çıkar. Oyun 1’den başlayarak diğer oyunlar arasında devam eder.

Çocuğa Neler Kazandırır: Dikkati geliştiren bir oyundur.

5) EVET-HAYIR

Kaç Kişi ile Oynanır: 2 kişi ile

Oynamak için Neler Gerekir: Herhangi bir materyal gerekmemektedir.

Nasıl Oynanır: Oyunculardan biri soru soran diğeri de cevap veren kişi olur. Cevap veren oyuncunun hiçbir soruya “EVET” ya da “HAYIR” şeklinde cevap vermemesi gerekir. Örneğin, “Okula gidiyor musun?” sorusuna “EVET” derse yanar. “Gidiyorum” demelidir. Karşı oyuncu “Kaç kardeşsiniz?,3 kardeşsiniz değil mi?” gibi şaşırtmalı sorularla karşısındaki oyuncuya “EVET-HAYIR” dedirtmeye çalışır

Çocuğa Neler Kazandırır: Dikkati ve hızlı düşünmeyi geliştiren bir oyundur.

6) BENZETMECE

Kaç Kişi ile Oynanır: Karşılıklı 2 kişi

Oynamak için Neler Gerekir: Herhangi bir materyal gerekmemektedir.

Nasıl Oynanır: İlk oyuncu karşıdakini bir nesneye ya da hayvana benzetir. Karşıdaki oyuncu da benzetildiği şeyin son harfini kullanarak yeni bir şeye benzetir. Örneğin ben seni KALEM’e benzettim der. Kalemın son harfi olan ‘M’ harfi başta olmak üzere karşı oyuncu da yeni bir şeye benzetir. Örneğin ben de seni MASA’ya benzettim der. Diğer oyuncu tıkanana kadar oyun devam eder. Bu oyun taraflardan birinin “Ğ” harfi ile biten bir kelime söylemesi ile bitirilebilir.

Çocuğa Neler Kazandırır: Hızlı ve çeşitli düşünmeyi geliştiren bir oyundur.

7) SANA NE LAZIM?

Kaç Kişi ile Oynanır: Karşılıklı 2 kişi

Oynamak için Neler Gerekir: Herhangi bir materyal gerekmemektedir.

Nasıl Oynanır: Oyun için her bir oyuncunun 2 dakika süredir vardır. İlk oyunu başlatan oyuncu bir meslek seçer ve sonrasında “Sana ne lazım diye sorar?”. Örneğin, “Sen bir doktorsun, sana

ne lazım?”. Diğer oyuncu bu soruya cevap verdiğinde, “Başka ne lazım” diyerek oyun devam ettirilir. Karşıdaki oyuncunun 2 dakika boyunca “Başka ne lazım?” sorularına hızlı cevap vermesi gerekmektedir. 2 dakika dolmadan tıkanıp, cevap veremeyen kaybeder. Bir oyuncu sorusunu bitirdikten sonra, sıra diğer oyuncuya geçer ve o bir meslek seçerek oyunu devam ettirir.

Çocuğa Neler Kazandırır: Meslekleri tanıtan bir oyundur.

8) HAYVAN TUTMACA

Kaç Kişi ile Oynanır:2 kişi veya üzeri

Oynamak için Neler Gerekir: Herhangi bir materyal gerekmemektedir.

Nasıl Oynanır: Oyunculardan biri aklından bir hayvan tutar. Diğer oyuncu/lar tutulan hayvana dair sorular sorar. “Kaç ayaklı?”, “Ne yer?”, “Nerede yaşar?”, “Ne renktir?” gibi. Verilen cevaplara göre oyuncunun tuttuğu hayvan tahmin edilmeye çalışılır. Oyun bu şekilde sıra ile devam eder.

Çocuğa Neler Kazandırır: Hayvanları tanıtan bir oyundur.

9) KELİME AVI

Kaç Kişi ile Oynanır: 2 kişi veya üzeri

Oynamak için Neler Gerekir: Herhangi bir materyal gerekmemektedir.

Nasıl Oynanır: Oyunculardan birisi, ya da anne-baba çocuklara iki harfli bir hece verir. Örneğin “Pa”. Çocukların kendilerine verilen 2 dakikalık sürede “Pa” ile başlayan 3 ya da 5 kelime bulması beklenir. Pantolon, Pazar, para, paça, palyaço gibi. Hedeflenen kelime sayısını bulan çocuk bir puan kazanır.

Çocuğa Neler Kazandırır: Kelime haznesini ve telaffuzu geliştiren bir oyundur.

10) HAYDİ! BENİM GİBİ YÜRÜ

Kaç Kişi ile Oynanır: 2 kişi ve üzeri

Oynamak için Neler Gerekir: Materyal gerekmez

Nasıl Oynanır: Her bir çocuktan bir taklit

yürüyüşü yapması istenir. Yürüyüşü yapan çocuk bu yürüyüşü başarılı bir şekilde yaparsa diğer arkadaşlarına alkışlatılır. Çocuklardan aşağıdaki yürüyüşleri taklit etmesini istenebilir. Yeni taklitler eklenebilir.

İhtiyar adam yürüyüşü: Sırt kamburlaştırılır, baş öne bükülür, elde baston varmış gibi yavaş yavaş yürünür.

Dalgın adam yürüyüşü: Öne çapraz adım atılarak dengesiz yürünür.

Cüce yürüyüşü: Dizler tam bükülür, baş omuzlar arasına gömülür, kollar aşağıya sarkıtılır. Böylece yürünür.

Robot yürüyüşü: Vücut gergin, dizler ve kollar bükülmeden yürünür kollar öne ve geriye sopa gibi sallanır.

Dev yürüyüşü: Kollar yukarı kaldırılır. Ayak uçları üzerinde yükselerek yürünür.

Çocuğa Neler Kazandırır: Gözlem ve bedeni daha iyi kullanma becerilerini geliştiren bir oyundur.

11) SICAK-SOĞUK

Kaç Kişi ile Oynanır: 2 kişi ve üzeri

Oynamak için Neler Gerekir: Saklanabilecek ölçüde küçük bir nesne.

Nasıl Oynanır: Oyuncular arasından bir ebe seçilir. Saklamak için bir nesne seçilir. Ebe oyun alanının dışına çıkartılıp geride kalanlarla birlikte bu nesne saklanır. Ebinin görevi bu nesneyi bulmaktır. Ebeyi, diğer çocuklar nesneye yaklaştığında “sıcak” nesneden uzaklaştığında ise “soğuk” diyerek yönlendirirler. Ebe nesneyi bulunca kendi istediği birisini ebe seçer. Ebeye

beli bir süre verilerek de oynanabilir. Büyük çocuklarda aynı anda saklanan nesnelerin sayısı arttırılabilir.

Çocuğa Neler Kazandırır: Mesafe algısı, dikkat ve yönergeleri değerlendirip sonuca ulaşma becerilerini geliştirir.

12) YATTI KABAK, KALKTI PATLICAN

Kaç Kişi ile Oynanır: 5 kişi ve üzeri

Oynamak için Neler Gerekir: Materyal gerekmez.

Nasıl Oynanır: Kalabalık grupla oynanan eğlenceli bir oyundur. En az beş kişiyle oynanabilen bu oyunda herkesin komik özel bir adı olur. Örneğin oyuncuların birinin adı kabak, ikincinin patlıcan, üçüncünün havuç, dördüncün fasulye, beşincinin salatalık olabilir. Diyelim ki oyunu Kabak başlattı. Öbür oyuncular dizüstü oturmuş, başlarını yere dayamıştır. Kabak arkadaşlarının birinin örneğin patlıcanın adını söyler. “Yattı kabak, kalktı patlıcan” der. Patlıcan başını kaldırırken kabak başını yere dayar. Bu kez Patlıcan, “Yattı patlıcan, kalktı havuç” der. Gittikçe oyun hızlanır.

Çocuğa Neler Kazandırır: Dikkat ve kaba motor becerilerini geliştirir.

13) UÇTU UÇTU, KUŞ UÇTU

Kaç Kişi ile Oynanır: 5 kişi ve üzeri

Oynamak için Neler Gerekir: Materyal gerekmez.

Nasıl Oynanır: Bu oyun evlerde, sınıflarda oynanabilen bir oyundur. Oyuncular halkalanıp bir masanın çevresinde otururlar. Oyunun ebesi seçilir ve ebe tüm çocukların karşısında yer alır. Ebe, “Uçtu uçtu kuş uçtu!” diyerek parmağını havaya kaldırır. Ebe uçabilen bir şey söylediği için herkesin parmağını kaldırması gerekir. Ebe, bir de uçamayan bir şey örneğin tavuğu söyleyip, “Uçtu uçtu tavuk uçtu!” diye bağırarak parmağını havaya kaldırır. Ancak tavuk uçmadığı için diğer oyuncuların parmağını kaldırmaması gerekir. Oyunda yanılıp da parmağını kaldıran oyuncu oyun dışı kalır. Çocuğa Neler Kazandırır: Dikkat becerisini geliştirir.

14) BOM-FİZ!

Kaç Kişi ile Oynanır: 2 kişi veya üzeri

Oynamak için Neler Gerekir: Materyal gerekmez.

Nasıl Oynanır: Oyuncular halka halinde dizilirler. İçlerinden biri “1” diye saymaya başlar, yanındaki oyuncu “2”, onun yanındaki “3” şeklinde saymaya devam ederler. 5’e gelen oyuncu “BOM” der. Oyun kuralı gereği 5 ve 10’un katlarında BOM denir. 6 sayısından sonra ise 7’ye “FİZ” denir. Kural gereği 7, 14, 21, 28 gibi 7’nin katlarında “FİZ” denir. Örneğin, “1-2-3-4-BOM-6-FİZ-8-9-BOM,11, 12, 13, FİZ...” şeklinde devam eder. Oyunda dikkat edilmesi gereken en önemli nokta; 5 ve 7’nin ortak katları olan sayılarda (yani 35, 70, 105 gibi) “BOM-FİZ” denilmesidir. “BOM”, “FİZ” veya “BOM-FİZ” demek yerine sayısının kendisini söyleyen oyuncu yanar ve oyundan çıkar. Oyuna 1’den başlayarak 100 kadar devam edilebilir. İstenilirse daha yukarı sayılara kadar oynanabilir.

“BOM”, “FİZ” veya “BOM-FİZ” demek yerine sayısının kendisini söyleyen oyuncu yanar ve oyundan çıkar. Oyuna 1’den başlayarak 100 kadar devam edilebilir. İstenilirse daha yukarı sayılara kadar oynanabilir.

Çocuğa Neler Kazandırır: Dikkat ve işlem yapabilme becerilerini geliştirir.

15) ARTAN BENZETMECE

Kaç Kişi ile Oynanır: 2 kişi

Oynamak için Neler Gerekir: Materyal gerekmez.

Nasıl Oynanır: Bu oyun, klasik benzetmece oyununun temel kurallarını içerir. Yani son harf ile oyuncular birbirini başka bir nesneye, isme veya hayvana benzetir. İlk oyunca seni “Oka benzettim” derse diğer oyuncu ok, “k” ile bittiği için “k” ile başlayan bir şey seçer ve rakibini ona benzetir. “Ben de seni kediye” benzettim diyebilir. Diğer oyuncu bu sefer rakibini kesinin son harfi olan “i” ile bir şeye benzetir. Artan benzetmece oyunundaki fark, oyuna en düşük harf sayısındaki kelime ile başlanmasıdır. Meselâ iki harfli ‘Ok’ kelimesinden başladık diyelim. Bir sonraki kelime ‘K’ harfi ile başlayacak ve üç harfli olacaktır. Meselâ ‘Koç’ söylenebilir. Bu sefer de ‘Ç’ ile başlayacak dört harfli bir kelime söylenmelidir. Meselâ ‘Çıra’ kelimesini söyleyebiliriz. Oyun, en fazla harfli kelimeye ulaşıncaya kadar devam eder. Yine klasik

benzetmece oyunundaki gibi sonu 'Ğ' harfi ile biten kelime söyleyen oyunu kazandığı gibi ulaşılan harf sayısına uygun kelime bulamayan oyunu kaybeder.

Çocuğa Neler Kazandırır: Hızlı ve çeşitli düşünmeyi geliştirir.

16) SESLİ HARF DEĞİŞTİRMECE

Kaç Kişi ile Oynanır: 2 kişi

Oynamak için Neler Gerekir: Materyal gerekmez.

Nasıl Oynanır: Bu oyunda günlük hayatımızda kullanılan kelimelerdeki sesli harfler seçilen başka bir sesli harfle söylenmeye çalışılır. Meselâ, oyuncuların birinden haftanın günlerini sadece 'e' sesli harfini kullanarak sayması istenir. Doğru söyleyip söyleyemediği kontrol edilir. Yani oyuncunun Pazartesi kelimesini Pezertese, Salı'yı Sele, Çarşamba'yı Çerşembe gibi söylemesi gerekir. Bu oyunda yılın ayları, sebzeler veya başka kelime grupları kullanılabilir.

Çocuğa Neler Kazandırır: Hızlı ve çeşitli düşünme becerilerini geliştirir.

17) DEVE-CÜCE

Kaç Kişi ile Oynanır: 2 kişi ve üzeri

Oynamak için Neler Gerekir: Materyal gerekmez.

Nasıl Oynanır: Oyunu yönetecek kişi çocukları karşısına toplar. Oyuncular ayakta durur. Yöneticinin 'Deve' dediğinde çocukların ayakta durması, 'Cüce' dediğinde ise çömelmesi

gerekir. Bu yönergeleri verirken zaman zaman yönetici ‘Deve’ komutunu verdiğinde çömelerek karşısındaki çocukları yanıltmaya çalışır. Yönergenin tersini yapan oyuncu oyun dışı kalır. En son kalan çocuk oyunu kazanır.

Çocuğa Neler Kazandırır: Kaba motor becerilerini geliştirir.

18) DİKKAT, DİKKAT!

Kaç Kişi ile Oynanır: 2 kişi

Oynamak için Neler Gerekir: Materyal gerekmez

Nasıl Oynanır: Bu oyunda amaç çocukla birlikte hikâye kurgulamaktır. Bunun için oyunu oynayacağımız çocuktan ilk önce yer, zaman ve bir kahraman seçmesi istenir. Çocuk “evde olsun”, “gece, yaz, kış olsun”, “kahramanı bir aslan olsun” diyebilir. Bundan sonra yetişkin bunların içinde yer aldığı bir hikaye başlatır. Çocuktan hikâyeyi dikkatli bir şekilde takip etmesi istenir. Hikâyenin sonunda konunun içinden bazı sorular sorulacağı, doğru cevaplar vermesi gerektiği söylenir. Yetişkin, çocuğun seçtiği yer, zaman ve kahraman le birlikte hikâyenin girişini yapar. “Bir varmış bir yokmuş mevsimlerden yazmış. Evde yaşayan bir aslan varmış” gibi. Daha sonra çocuk hikâyeyi devam ettirir. Zaman zaman yetişkin hikâyeyi zenginleştirecek (hayvanlara, yerlere isim verdirerek, yeni kahramanlar, renkler ekleyerek) katılımlarda bulunabilir. Belli bir yerden sonra hikâye sonlandırılır. Ve çocuğa hikaye ile ilgili sorular sorulur. Meselâ; hikâyede hayvanlar varsa onların sayısı, birden fazla çocuk varsa onların isimleri, kıyafet renkleri gibi sorular sorulabilir.

Çocuğa Neler Kazandırır: Hayal gücünü ve dikkati geliştirir.

19) SELAM SÖYLE

Kaç Kişi ile Oynanır: 5 kişi ve üzeri

Oynamak için Neler Gerekir: Materyal gerekmez

Nasıl Oynanır: Oyuna başlamak için oyuncular halka olur. Her şeyden önce oyuncuların kendilerine komik birer isim seçmesi gerekir. Bu isimler şunlar olabilir: Neettin, Ayıbettin, Kaybettin, Söylettin, Kaçiverdin. Herkes adını seçtikten sonra kendini tanıtır. Arkadaşlarının adını iyice öğrenmesine yardımcı olur. Oyun düzenli olarak, kendinden bir önceki kişi ile kendisinden sonra gelenle ondan sonra gelenin adı söylenerek oynanır. Diyelim ki oyunu Neettin isimli oyuncu başlatıyor. Oyunu başlatan sağındakine adıyla seslenir:

– Ayıbettin efendi (veya hanımefendi de olabilir)

– Efendiim

– Kaybettin efendiye söyle Kaçiverdin efendinin (solundakinin adını söylüyor) ona selamı varmış.

Söz Ayıbettin’de:

– Kaybettin efendi!

– Efendiim.

– Söylettin efendiye söyle, Neettin Efendi’nin ona selamı varmış.

Oyun yanlışlar yapıldıkça gülüşerek, yanlışlar düzeltilerek devam eder. Biraz sonra artık herkes birbirinin adını öğrenmiş olduğundan oyun yanlışsız olarak eğlenceli bir şekilde turlanır.

Çocuğa Neler Kazandırır: Dikkat ve hafıza becerilerini geliştirir.

AYRICA; 9 taş 3 taş 5 taş gibi taş oyunları, kutu oyunları gibi oyunlarda hem çocuğumuzla güzel vakit geçirmemizi hem de çocuğunuzun dikkatini geliştirmesini sağlayacaktır.